

Szerkesztési iroda:
Brassai utca 60. sz. alatt,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó-hivatal:
Pollák Mór könyvnyom-
dája, a hirdetések és
előfizetési pénzek bérmen-
tesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap,
a háromszéki „Háziipar-egylet”
és a s.-sztygyörgyi „önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
ként kétszer:
szordán és szombaton
Előfizetési feltételek:
helyben házhozordva vagy
vidékre postán küldve:
Egész év . . . 6 ft. — kr.
Fél év . . . 3 ft. — kr.
Negyed év . . . 1 ft. 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petitosért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 6 kr.
Nyitlőr sora 15 kr.

A h a b o r u.

Az európai harctérről. Ruszok alatt körülbelül 18,000 muszka táborozik most a szabad ég alatt, mert a lakományok kórházakká vannak átalakítva. A kórházak máris túltömtek a sok betegről és az oroszok dolga annyi, hogy kötelesegtüknek egyáltalán meg nem felelhetnek. Különböző kétségek meddig lesz e tábornak orvosa, mert eddig egy orvos sem — többnyire osztrákok — kapta meg fizetését. — Az élelem oly drága, hogy ostromflapot esetén, a nyomor végtelen nagy lesz. Összesen három hajó gabonát szállítottak ide, mely 18,000 katonának és 30,000 lakosnak vajmi kevés. A külföldi családok már mind elköltöztek hazájukba. Itt azt tartják, hogy az több a lehetetlenség, hogy a törököknek sikerüljön Romániát megszállni; és ha sikerül, a sikert a legnagyobb esztelenségnek tartják, mert, ha Romániába benyomulnak egyenesen háttal lesznek az oroszoknak és azt rezezen védhetik majd meg.

Braillet egy török monitor bombázza.
Mahmud Damad pasa az ázsiai hadsereg főhadvezérére van kijelölve.
Perába harmincezer főnyi egyiptomi katonaság érkezett.

A Duna felé indított orosz hadsereg — mint orosz részről állítják — 120,000 ember gyalogságból, 20,000 lovasból és 400 táborigényből áll. — A szerelt hid mellett egy román vasahajó vetett horgonyt. — A Bukarest közeldbe, Banjaschiába várt orosz csapatok számát 60,000 főre teszik.

Várnából több magánhajó 6000 önkéntessel a Krimbe indult.

A török dunai hajóhad áll: 3 kasamatahajóból, 12 darab Armstrong ágyúval; 3 tornyos hajóból, 15 Armst. ágyúval; 10 kasamata-ágyúmaszából, 20 Armst. és 2 Krupp ágyúval; 4 monitorból, 8 Krupp-ágyúval; 8 fa-ágyúmaszából, 32 kis ágyúval; 4 szállító-hajóból, 8 ágyúval; — és 23 uszályhajóból.

Sz. pétervári sűrűgöngy az jelentik, hogy az oroszok még nem hatoltak túl Brailin, — hanem előkészületeket tesznek, hogy a Dunán egy hét alatt átkeljenek.

Az ázsiai csatáról. A muszka hadak csakugyan egy talpalatnyi földet sem foglaltak el itt eddig, hanem csak a kozák horádok portyáztak erre arra, míg erősebb török seregre nem bukkantak, a mellyel néhány lövés váltva elcsenajfelezték. A nagyobbn muszka hadsereg csak most vetődött a határra. — A perza Sah 50 millió rubelt kér aranyban, másképp nem verekszik a muszka ellen.

Bukarest máj. 3. A kamara a moratoriumot elfogadta, a kormány csak némely kerületekben fogja igénybe venni.

Szentpétervár május 4. Az „Agence Russe” szerint a porta nem utasítja ki az orosz alattvalókat,

csak olyanokat fog kiutasítani, kik rendzavarok és gyanúsak.

Versailles, maj. 4. A kamara 361 szóval 121 ellen, a baloldal interpellációjának a clericalis kiáltványok ügyében, a baloldal elnökektől és a kormánytól elfogadott napirendet — mely szerint a kormány felosztandó, minden törvényes lépés megtételére, hogy azok megakadályoztassanak — elfogadta.

Az ázsiai harctéren, mint Wladikawskából f. hó 3-áról az orosz érzelmi bécsi „Pressé”-nek távirják az orosz csapatok előnyomulása Batum, Kars és Erzerum felé szakadatlanul tart. Az összeköttetést e három erősség között az oroszok már elválták. Kars közeléből Tikma alól lovasági összecapásokról érkeznek hírek.

Jászvásárból távirják, hogy a hadászati felvenulás befejezése után, mi május hó vége előtt egyáltalán nem fog megtörténni, az oroszok semmi esetre sem fogják az átkelést a Dunán megkísérteni; időközben azonban több ponton titűnteti fognak az átkelési előkészületekkel. Az oroszok a legnagyobb oláh városokkal erős örséget szándékoznak vetni, mi a lövészreákkal együtt nagyon elkeseríti a népet. Jászvároson és Bukarestben már élelmiszer hiány kezd mutatkozni. Bukarestben azon eszmével foglalkoznak, hogy az orosz ellenes lapokból megvonják a postai szállítás jogát.

Rusznak polgárai Szulejman effendihez, a Budapestben időző szofta-küldöttség elnökéhez táviratot intéztek, a mellyben háláljokat fejezik ki a magyar nemzetnek a porta iránt kitűntetett rokonszenvért.

Károly fejedelem személyesen vette át az Olton innen felállított oláh hadtest fővezérletét.

* A belügyminiszter körrendeletileg meghagyta a törvényhatóságoknak, hogy tegyék meg a előkészületeket a törvény értelmében rövid idő alatt bekövetkező általános tisztújításokra. A megyék egy része e körrendelet alapján már tett is előleges intézkedéseket. A tisztújítás a törvényhatóságok nagy részében még ez év folytatni fogják.

* A jövő évi hadügyi költségvetés, a megelőző évről képest, huszonegy millió, ötszáz hatvan ezer, hatszáz kilencvenegyet forint többletet mutat fel. És pedig — mint a „N. Fr. Pr.” közli — a rendesben 5,832,568 forint, a rendkívülit 10,608,381 forint, a beszállásai törvény folytán 1,460,000 forint, pótlék a mult esztendőre 3 millió 659,742 forint, ezek között következő részletes tételek: tüzérség (rendes) 699,368 forint, rendkívüli 314,345, a századosoknak lóval ellátása (az első esztendőre) 134 ezer 863 forint, a remoniták depotjának részleges activálása (rendes) 132,548 forint, rendkívüli 130,810, a legénységi eledel javítása 1,690,000, árpótlék az ellátásnál 2,220,000, feyverek 4,393,960, a budai Krisztinavárosi kórház ujra építése 85,000, a többi többlet megazaportított előléptetésre tervezetik.

Vagy tán székely volt, ki vele németet vert?
Székely, muszka, német békén alszanak most,
Támadó és védő, bakó és áldozat.

Vécsey Róbertnél.

A D A L É K O K

Háromszék hírlapirodalmához.

(Vége.)

Az 5-ik számból csak a „Hirfüzér” rovatból jegyezke ide egy pár nevezetes akkori újdonságot.

„Tizenkilenc magyar honvédnek, kik Olaszországba foglyul vitettek vala, sikerült Prikál százados és Dobos hadnagy vezetése alatt megszökni. Dobos készítette az utlevelet a Turszki 2-ik zászlóalj ezredésének aláírása és pecsétje alatt, mellyel Gráicig jöttek, onnan a Stajer hegyeken át Fúrantfeldnél honunkba értek. Újokban hogy bajba ne jöjjenek, 8 rabvasat vettek, azokat nyolcank lábára tették s a többi kísérelt, azokat mint súlyos bűnű rabokat Bécsbe kísérni állítván, így mindenütt feltartóztatás nélkül utazhattak. Ezek azt a hírt hozták, hogy Olaszországban népfelkelés van, mely május utolján 8 napi és éjjeli folytonos ütközetekben Radeckit megverte s a határszél felé kergette.”

„S. Sz. Györgyön N. Enyediek számára adakoztak: B. Szentkeresztűs. Nusána Horváth Albertnél egy arany karperec, Lázár Hóni Szabó alezredésnél 10 forint, Horváth Albert főtiszt 7 forint. Dósa Elek Brassóvidéki kir. biztos, Német László Háromszéki kir. biztos, gr. Bethlen Sigmund mindenik 5 forint Szilágyi alezredés, Bogdán István, Oszterman Vilmos mindenik 4 forint 40 kr. Zuba General, Mihály József, Gyárfás Károly, Gyárfás Samu mindenik 2 forint. Elekes György, Bora Dávid,

* Ausztria-Magyarország kilép a semleges-ségből. A krakói jól értesítő „Cas”-nak írják Bécsből: „Ausztria-Magyarország azon föltételhez kötötte Muszkaországgal szemben semlegesességét, ha Szerbia, mely a fényes kapuval békét kötött, szintén semleges marad, nem háboruba nem elegendik, sem csatáért nem válik.” — Azt pedig tudja mindenki, hogy a rákok hadilábra álltak; a „Cas” értesítése szerint elfoglaljuk Szerbiát.

* A bukaresti magyarok. A magyarok helyzete Bukarestben nyomasztó és aggályos. Orosz hatalmaskodásoktól tartanak és félelmük egészen alapos. Közélebb egy magyar küldöttség tisztelgett Zvidinek lovag főkonzultnál, hogy utasítást kérjenek tőle mihez tartassuk ügyében. A konzul hidegen és mereven fogadta a küldöttséget még ülssel sem kínálta meg. Rövid és szláv durvasággal mondá: „Ne féljenek önök, nem lesz semmi bajok, de ha mégis, én mosom kezemet, felelősséget semmiért sem vállalok.” Ugy látszik, hogy a konzul urnak vajmi kevés fogalma van, a népjogokról.

* A pápa is muszka-ellenes. Nagy feltűnést okozott közlebb a szent atya egy beszéde, melyben kikelt Oroszország és annak feje ellen. A pápa a legnagyobb gyűlölettel van a muszka cár iránt, nemcsak a római katolikusok kezéig, hanem a római katolikus vallás feletti kegyetlen zsarnokkodásáért, hanem különösen azért, mert a muszka cár az egyház felett is uralkodik. — Ország-világ gyűlöli tehát és megyeti Muszkaországot, de valjón a pusztá gyűlölet és megvetés elegendő-e, arra nézve hogy jogtalan háború üzenetért, meglakoljon?

* Önkényesek toborzása Törökországban. A török hadügyminiszter sűrűs rendeleket küldött szét a vidéki hatóságoknak, hogy önkényeseket toborozzanak. Az ilyen rendeleket Törökországban csak pro forma adatnak ki, mert a törököt nem kell nögtatni, hogy becsülte, vallása és hazáját síkra szálljon. Kisváciából a porta a legjobb ajánlatokat kapta a kuld seikeltől. Ezek ugyanis önkényeseket ajánlanak, kiknek élelmezése és felfegyverkezése a török kormánynak sembe sem fog kerülni, miután nemcsak reménylik, hanem egész biztonsággal tudják, hogy a muszka költségen fognak élni. Maga a khedive is egy sereg katonát ajánl fel a portának, melyet a khedive fia fogna vezényelni.

* Brailát hírszerint a törökök összebombázták.
* Az oroszoknak nincs pénz. Oroszország már csak roppant erőmegfeszítéssel képes pénzt teremteni. Minden kulforrás ki van merítve. Kaleszút csak nagy ügyvel-bajjal tud szerezni. Egyes bankárok már nem akarnak neki hitelezni. Most is, hogy Oroszországnak egy 75 millió elegendő volt szükségére három bankár állott össze, hogy, ha lesz, hát a baj hármukat érje. Még egy pénzürrása van Oroszországnak.

egy valaki, Fodor hadügyész, Tompa Ferenc mindenik 1 forint 40 kr. Gubliárd Bénémi 1 forint 20 kr. gr. Kálnoki Imre, Székely László, Kupferstich János, Rohi Károly mindenik 1 forint. Pototzki Jakob, Petrács Ferenc, Hausrich József, Pototzki Antal, Vajna Károly mindenik 30 kr. Makkai Ferenc, Rohland Wilhelm, Gái Károly, Kósa Dávid, Körös Mihály mindenik 20 kr. Földvári hadnagy, Forró Sándor és egy valaki külön 10 kr.”

„A Febérvárt zárva tartó táborukat mint a Honvéd irja, az oláhok három felől úgyzerre támadták meg. A három helyen mintegy 7 ezren lehettek s amint kivenni lehetett, e három táborban 1200—1500 fegyveres ember. A csata mindentűn rövid ideig tartott s honvédek előtt eszevesztetten futott a bátorságát vesztett tábor. A három helyen 127 oláh esett el. Futás közben condrajokat kalapjokat s tarisnyajokat hányták el.”

„Budavár bevételéről még folyvást sok érdekeket beszélnek, a többek közt egy százados imigy szólt vitézeihez: „Fiúk! a várba bizonyos, hogy bemegyünk. Csata után egy kovás puskát se lássak nálatok.” Es az ütközet végével, midőn sorba álltak a vitézek, mind gyutacos puskával, tisztelgének a százados előtt. A várbeliéktől szereztek. — Egy házból dühösen lödöztek honvédeinkre, de ezek nem tágtávan, a betörtök kapun szuronysegezve rohant be egy közhonvéd, egyenesen az udvaron álló tisztnek tartva, kire németnyelven rávált: „Le a fegyverrel, vagy leszarlak!” A tiszt látván a bőszültlen közeledőt, ijedtetben leejti kardját s pandont kér. Honvédünk főlemeli a kardot, vállalt megveregeti a tisztnek és mosolyogva mondja: „Ugy-e, hogy megijedt ön? ne féljen semmit, itt a szivar, gyujtsunk reá.” Ilyen az értelmes szurony.”

„Herkalovics őrnagy f. évi május 26. Ó. Orsováról kelt s Bem altábornagyhoz intézett tudósításának kivonata. Cherim pasa török hadosztály-parancsnok, tegnap a határra jövén, értekezni kívánt a magyar se-

TÁRCA.

A szépmezei honvédeknél.

Három nap voltak ők körül körítve,
Hogy a kapott seb vérezhessen el;
Három nap vártak a honmaradottak,
Míg meg tudták, hogy itt hullottak el.

Elhallgatott az ágyuk menyörgése,
A kardosengés nem lelkesít kebelét;
A hős és honfi, ki tűzhelyt s hont védte,
Önkény s szabadság vértanuja lett.

A nemzeti zászlót itt lengette a szél,
A haldokló honvéd itten sohajtott fel,
Ide jöttek volt ki a hullakeresők:
Anyá, nő, menyasszony és az árva gyermek.

A fehér emlékre sít a hold sugára,
Tán az emlékezés koszoruját várja?
Faber és borostyán meg van érdemelve,
Minden kis levélért folyt egy honfi vére.

Itt itta be a föld a legdrágább bibort;
Békén szánt az eke, hol csatámen tombolt,
Vasat vet fel olykor a szántóvas éle,
Táldlja a gazda: „Vajjon ki viselte?”

Talán doni kozák gyilkolt vele székelyt?